

Ciekawostki

Ciekawe informacje oraz fakty dotyczące powiatu bielskiego oraz osób z nim związanych

Film „Znachor”

W 1981 roku reżyser Jerzy Hoffmann właśnie tu kręcił film pt. „Znachor”. Anna Dymna zagrała w nim Marysię Wilczurównę – prześliczną sklepikarkę i córkę zaginionego ojca, adorowaną przez przystojnego hrabiego Leszka Czyńskiego (Tomasz Stockinger). Marysia handlowała [w sklepie, który do dziś stoi koło bielskiego ratusza](#).

Okolice Bielska ukazywały zaś polską wieś, gdzie nękanymi chorobami ludzi leczył dotknięty amnezją profesor Rafał Wilczur (Jerzy Bińczycki).

Czystość wód i rzek

Przez powiat przepływają rzeki o najwyższej klasie czystości – Bronka i Nurzec – zaś rozlewiska doliny Narwi stanowią naturalną, wyjątkową w skali europejskiej ostoję ptaków lęgowych i wodno-błotnych. Woda pitna, czerpana ze złóż głębinowych, jest jedną z najlepszych w województwie podlaskim i doskonale nadaje się do wyrobu napojów, wód mineralnych oraz do przetwórstwa rolno-spożywczego.

Jedyna taka szkoła w Polsce

Policealne Studium Ikonograficzne, powstałe w 1995 roku, to jedyna tego typu placówka w Polsce. Jest to niepubliczna szkoła artystyczna, gdzie po czteroletniej nauce absolwenci uzyskują tytuł technika plastyka. Warsztaty artystyczne obejmują trzy działy: ikonografię, konserwację, pozłotnictwo. Wykładane są trzy języki: cerkiewnosłowiański, angielski oraz grecki.

Góra Zamkowa

Pomiędzy rzekami Białą i Lubką, w parku miejskim, wznosi się Góra Zamkowa – miejsce pierwotnego grodu bielskiego, którego początek przypada na XII/XIII wiek. Góra ta jest sztucznym usypiskiem o wysokości siedmiu metrów, o obwodzie dolnej części wynoszącym 213 m, a górnej – 124,6 m. W obrębie grodu na górze stał drewniany zamek z siedzibą zarządu oraz władz sądowych ziemskich i grodzkich, a nieopodal zamku znajdowała się cerkiew. Usytuowany na „Łysej Górcie” (nazwa potoczna) zamek był dobrze przygotowany do obrony przed najeźdźcami. Z dwóch stron opływały go rzeczki, dalej ciągnęły się bagna i sztucznie przekopane fosy. W 1377 r. na Bielsk napadli Krzyżacy zdobywając jedynie gród i podgrodzia. Niestety dwa lata później podczas ich najazdu nie udało się ocalić zamku, szybko go jednak odbudowano. Jeszcze raz w roku 1393 Krzyżacy zdobyli gród, a także i bielski zamek. Nastąpił potem długi czas spokoju, miasto odbudowało się i rozwijało. W przeciągu wieków na zamku gościli: Władysław Jagiełło, Kazimierz Jagiellończyk, Zygmunt I Stary z królową Boną, Stefan Batory.

Orlańska synagoga

Orlańska synagoga była pierwotnie zbrojem kalwińskim, który Żydzi chcieli kupić od Radziwiłłów. Tak długo ich nachodzili, aż uzyskali zgodę, jednakże pod warunkiem zebrania w ciągu godziny zapłat w kwocie 10 tys. grosików. Żydzi warunek spełnili, tak więc budowla stała się ich własnością. Po latach upadku w czasie ostatniej wojny, nie udało się jej do końca odrestaurować. Doczekała się jedynie remontu dachu, ścian i elewacji. W jej pustym wnętrzu, na ścianach i sklepieniach widnieją liczne pozostałości barokowych malowideł przedstawiających motywy zwierzęce i roślinne.

Szarańcza na bielskim ratuszu

Na szczycie dachu ratusza umieszczono wykute w blasze wyobrażenie owada i datę – 1779. Według legendy jest to pamiątka po pladze szarańczy, która nawiedziła w tymże roku Podlasie.

Legenda o dzwonach, które biją pod zamkowym wzgórzem

W 1564 r. miał się odbyć w Bielsku sejm. Aby dla wszystkich starczyło miejsca, król Zygmunt August rozkazał przenieść na stare miasto cerkiew, stojącą dotychczas na wzgórzu zamkowym. Do zamku przybyli znamienici goście z Polski i Litwy. Już po zakończeniu obrad rozpętała się nad miastem gwałtowna burza. Pioruny biły coraz bliżej, aż jeden uderzył w wysoką drewnianą wieżę wywołując pożar zamku. Na nic się zdały wysiłki mieszczan i postów. Król, który właśnie wracał z polowania, ujrzał ogromną łunę nad grodem. Zaczął nawet pomagać przy gaszeniu, niestety górny zamek spalił się doszczętnie. Ludzie, którzy z okolicznych wsi przyjechali na targ, zobaczyli tylko zgliszcza zamku, nigdzie jednak nie dostrzegli ani cerkwi, ani pogorzelniska po niej. Zaczęli mówić, że świątynia zapadła się pod ziemię i tym samym uratowała się od ognia. Jeżeli ktoś w to nie wierzy, powinien przyłożyć ucho do ziemi, wtedy usłyszy dobiegające z głębi góry bicie dzwonów cerkiewnych. Najlepiej słyszeć to w noc Wielkiej Soboty, szczególnie wtedy, gdy Wielkanoc katolicka i prawosławna przypadają w tym samym terminie. Każdemu, kto bicie dzwonów usłyszy, spełnią się wszystkie marzenia.

Eugeniusz Bedeniczuk

Znane osoby związane z powiatem

Eugeniusz Bedeniczuk – trójskoczek, finalista igrzysk olimpijskich w Barcelonie (1992).

Ks. infułat dr **Eugeniusz Beszta-Borowski** – były wikariusz generalny Kurii Diecezjalnej w Drohiczynie, były dyrektor Muzeum Diecezjalnego w Drohiczynie, historyk.

Jerzy Czerniawski – pilot, pięciokrotny mistrz Polski w baloniarstwie.

Pola Gojawiczyńska – pisarka, autorka książek, m.in. „Dziewczęta z Nowolipek” i „Rajska jabłoń”, przez kilka lat do 1926 r. mieszkała w Bielsku i pracowała w tutejszym starostwie.

Mjr **Tadeusz Jaworowski** – uczestnik powstania styczniowego w 1863 r., zginął podczas walk powstańczych na terenie powiatu bielskiego.

Leon Knabit – benedyktyn, w latach 2001-2002 przeor opactwa w Tyńcu, publicysta.

Cezary Kosiński – aktor filmowy i teatralny, prezenter telewizyjny.

Kamila Lićwinko – lekkoatletka specjalizująca się w skoku wzwyż, halowa mistrzyni świata, olimpijka z Rio de Janeiro 2016. Dziewiątego czerwca 2013 r., podczas Opolskiego Festiwalu Skoków, ustanowiła wynikiem 1,99 m rekord Polski w soku wzwyż na stadionie, 21 lutego 2015 r. w Toruniu ustanowiła halowy rekord Polski wynikiem 2,02 m.

Zenon Martyniuk – wokalista discopolowego zespołu Akcent.

Wojciech Mikołuszko – dziennikarz, pisarz – autor książek dla dzieci i młodzieży.

Edyta Niewińska – powieściopisarka, autorka recenzji i wywiadów, scenarzystka.

Dariusz Piontkowski – polityk, samorządowiec, nauczyciel historii, marszałek województwa podlaskiego w latach 2007-2008, poseł na Sejm RP VII i VIII kadencji, od czerwca 2019 r. do września 2020 r. minister edukacji narodowej.

Małgorzata Prokopiuk-Kępka – dziennikarka telewizyjna i radiowa.

Tadeusz Romańczuk – przedsiębiorca, senator RP IX kadencji, od sierpnia 2018 r. do lipca 2019 r. sekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Aleksander Sewruk – aktor

Ks. prof. dr hab. **Tadeusz Syczewski** – profesor Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, rektor Wyższego Seminarium Duchownego w Drohiczynie, honorowy obywatel gminy Brańsk.

Kpt. **Władysław Wysocki** (1908-1943) – bohater kampanii wrześniowej 1939 r., zginął pod Lenino.

Dodana: 18 styczeń 2017 10:23

Zmodyfikowana: 30 wrzesień 2020 12:45